

දකුණු පලාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
තෙන් මාකාණක් කළුවිත් තිශ්‍යක්කள්ම
Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසක් පෙළ), 12 ගේනීය, අවසාන වාර පෙරනුරු පරීක්ෂණය, 2023 මාර්තු
General Certificate of Education (Adv. Level), Grade 12, Third Term Test, March 2023

රසායන විද්‍යාව II Chemistry II

02 S II

පැය තුනකි.
Three hours

විභාග අංකය : .....

- * ගණක යන්තු හාලිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
  - * අවගාචිරෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
  - * ඒලාන්ක් නියතය $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$
  - * ආලෝකයේ ප්‍රවේශය $c = 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$
  - * සර්වතු වායු නියතය $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

□ A කොටස - ව්‍යුහගත රුහුණා (විට 2 - 9)

- * සියලු ම ප්‍රය්න්තවලට මෙම ප්‍රය්නා පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
  - * ඔබට පිළිතුරු එක් එක් ප්‍රය්නායට ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. මෙම ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවිමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ස පිළිතුරු බලාපොරොත්තා තොට්ත බව ද සෙකකන්න.

B කොටස සහ C කොටස - රවනා (පිටු 10 - 16)

- * එක් එක් කොටසින් ප්‍රයෝග දෙක බැංගින් තෝරා ගතිමින් ප්‍රයෝග හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.
  - * සම්පූර්ණ ප්‍රයෝග පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A, B සහ C කොටස්වල පිළිතුරු A කොටස මුදින් තිබෙන පරිදි එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ අමුණා විභාග ගාලාධිපතිට භාර දෙන්න.
  - * ප්‍රයෝග පත්‍රයෙහි B හා C කොටස් පමණක් විභාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙන යා හැකි ය.

පරික්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා පමණි.

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලේඛි ලක්ෂණ
A	01	
	02	
	03	
B	04	
	05	
	06	
	07	
C	08	
	09	
	10	
එකතුව		
ප්‍රතිගතය		

අවසාන ලකුණ	ඉලක්තමෙන්	
අකුරිත්		

ලත්තර පනු පරිභාසක	
අධික්ෂණය කළේ :	

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

* ප්‍රශ්න හතාරට ම මෙම පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න. (එස් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 100 කි.)

01. (a) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සමාජ ද නැත්තෙහාත් අසංඛ්‍ය ද යන බව තිබේ ඉටි මත සඳහන් කරන්න. (ලේඛු දැක්වීම අවශ්‍ය නොවේ)

- (i) විවිධ වායුවලින් ලැබෙන කැලෝය්ඩි කිරණවල e/m අනුපාතය හරියටම සමාන වේ. ....

(ii) B හි දෙවන අයනීකරණ ගක්තිය Be හි දෙවන අයනීකරණ ගක්තියට වඩා වැඩි වේ. ....

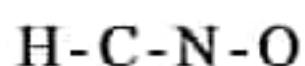
(iii) CHCl_3 හි කාබන් පරමාණුව CHF_3 , හි කාබන් පරමාණුවට වඩා විද්‍යුත් සාර්සු වේ. ....

(iv) NO_2^+ හි O-N-O බන්ධන කේෂය ClO_2 හි O-Cl-O බන්ධන කේෂයට වඩා කුඩා වේ. ....

(v) O^{2-} අයනයට වඩා F^- අයනයේ අරය අඩු ය. ....

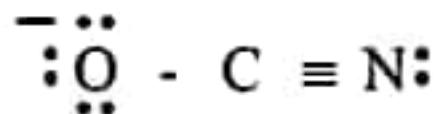
(ఎండ్ర 25)

(b)(i) HCNO අණුව (fulminic acid) සඳහා වඩාත්ම පිළිගත හැකි ලුවිස් ව්‍යුහය අදින්න. එහි සැකිල්ල පහත දී ඇත.

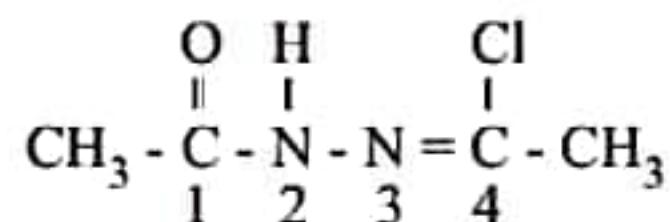
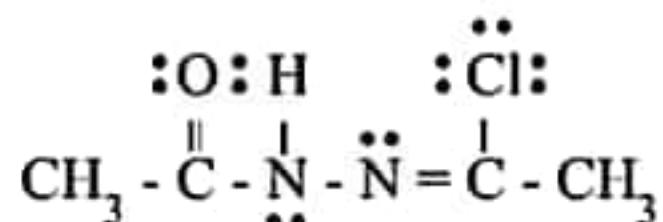

22 A/L පිටු [papers grp]

(ii) NCO^- (cyanate ion) සඳහා වචන්ම සේරුයි වූහය පහත දක්වේ. මෙම අයනය සඳහා තවත් ලුවිස් වූහ (සම්පූර්ණ වූහ) දෙකක් අදින්න.

(iii) පහත සඳහන් ලුවිස් තින් ඉරි ව්‍යුහය සහ එහි ලේඛල් කරන ලද පැකිල්ල පදනම් කරගෙන දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

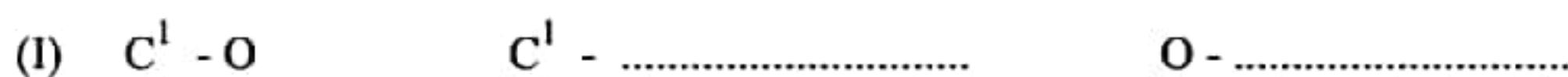

	C ¹	N ²	N ³	C ⁴
I VSEPR පුලු				
ඉලෙක්ට්‍රෝන පුලු ජනාමිතිය				
හැඩය				
මුහුමිකරණය				

(iv) ඉහත (iii) කොටසහි දෙන ලද උග්‍රවීත් ව්‍යුහයේහි පහත සඳහන් ර බන්ධන පැදිමට සහභාගි වන පරමාණුක / මූලුම කාශ්‍යික සඳහන් කරන්න. (පරමාණුවල අංකනය (iii) කොටසහි ආකාරයටම වේ.)

(I)	$C^1 - O$	$C^1 - \dots\dots\dots$	$O \dots\dots\dots$
(II)	$C^1 - N^2$	$C^1 - \dots\dots\dots$	$N^2 \dots\dots\dots$
(III)	$N^2 - H$	$N^2 - \dots\dots\dots$	$H \dots\dots\dots$
(IV)	$N^2 - N^3$	$N^2 - \dots\dots\dots$	$N^3 \dots\dots\dots$
(V)	$N^3 - C^4$	$N^3 - \dots\dots\dots$	$C^4 \dots\dots\dots$
(VI)	$C^4 - Cl$	$C^4 - \dots\dots\dots$	$Cl \dots\dots\dots$

(v) ඉහත (iii) කොටසහි දෙන ලද උග්‍රවීත් ව්‍යුහයේහි පහත සඳහන් ර බන්ධන පැදිමට සහභාගි වන පරමාණුක කාශ්‍යික සඳහන් කරන්න. (පරමාණුවල අංකනය (iii) කොටසහි ආකාරයටම වේ.)

(ලක්ෂණ 50)

(c) වර්ගන් තුළ දක්වා ඇති ගුණය වැවිචන පිළිවෙළට පහත සඳහන් දැනු සකසන්න. (හේතු දැක්වීම් අවශ්‍ය නොවේ)

..... < ..... < ..... < .....

..... < ..... < ..... < .....

(iii) කහ ආලෝකය, කොල ආලෝකය, රුමු ආලෝකය, පාර්ශමීය කිරණ (ගෝවෝන මුළුයක හක්තිය)

..... < ..... < ..... < .....

(iv) Li, Na, O, F   (පළමු අයනිකරණ ගක්තිය)

..... < ..... < ..... < .....

(v) Li_2CO_3 , Na_2CO_3 , K_2CO_3 , Cs_2CO_3 (ඡල දාව්‍යනාවය)

..... < ..... < ..... < .....

(ලක්ෂණ 25)

02. (a) A, B හා C යනු s ගොනුවට අයන් විකිරණයේ තොවන ලෝහ තුනකි. A හා B එකම ආවර්තනයට අයන් අනුයාන මූල්‍යවා දෙකක් වන අතර B හා C එකම කාණ්ඩයට අයන් වේ.
- * B ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියා නොතරන නමුත් පුමාලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
  - * C අඩංගු ලවණ බන්සන් දැල්ලට වර්ණයක් ලබා නොදේ.

(i) A, B හා C මූල්‍යවා හඳුනාගන්න.

A ..... B ..... C .....

(ii) B පුමාලය සමග සිදුකරන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින රසායනික පමිකරණය ලියන්න.

.....

(iii) C මූල්‍යවා ජලය සමග කවර තත්ත්ව යටතේ කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද යන්න තුළින රසායනික පමිකරණ මගින් දක්වන්න.

I. .....

II. .....

(iv) A වාතායේ දහනයෙන් ලැබෙන එල හා ඒවායේ වර්ණ සඳහන් කරන්න.

එලය

වර්ණය

I. .....

II. .....

(v) C මූල්‍යවා වාතායේ දහනය කළ විට කුමක් නිරික්ෂණය කළ හැකි ද?

I. .....

II. .....

(vi) C වාතායේ දහනයෙන් ලැබෙන එල මිශ්‍රණයට ජලය ස්වේච්ඡක් එකතු කළ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින රසායනික පමිකරණ ලියන්න.

I. .....

II. .....

(vii) ඉහත (vi) දී පිටවන වායුව හඳුනා ගැනීම සඳහා සිදුකළ හැකි පරිස්‍යාවක් සහ එහි නිරික්ෂණය සඳහන් කරන්න.

.....

.....

(viii) A අඩංගු ලවණයක් පහන්සින් පරික්ෂාවේ දී ලබා දෙන වර්ණය කුමක් ද?

.....

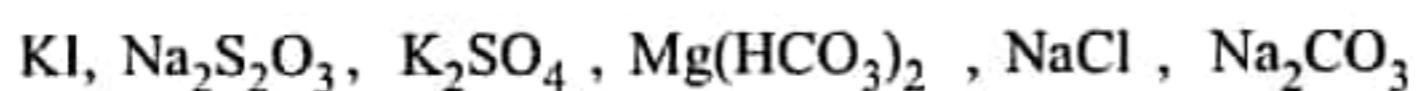
.....

(x) A, B හා C මූල්‍යවා අනින් උගයගැනී මක්සයිවයන් ආදහ මූල්‍යවා කුමක් ද?

.....

(ලකුණු 56)

(b) පහත සඳහන් සංයෝගවල ජලිය දාවණ මධ්‍ය සපයා ඇත.

(i) ඉහත දී ඇති දාවණ අතරින් පහත සඳහන් පරික්ෂණ හා නිරික්ෂණවලට අදාළ දාවණය තොරු නිගමනය කිරුවේ ලියන්න.

	පරික්ෂණය	නිරික්ෂණය	නිගමනය
I	<ul style="list-style-type: none"> ජලිය AgNO_3 එකතු කරන ලදී. නැහුත NH_3 එකතු කරන ලදී 	සුදු පැහැදි අවක්ෂේපයක් ඇති විය. අවක්ෂේපය දිය විය.	
II	<ul style="list-style-type: none"> $\text{Pb}(\text{CH}_3\text{COO})_2$ දාවණය එකතු කරන ලදී. 	වද කහ පැහැදි අවක්ෂේපයක් ඇති විය.	
III	<ul style="list-style-type: none"> දාවණය තදින් රන් කරන ලදී. 	වාපු මුළු පිට විය. සුදු පැහැදි අවක්ෂේපයක් ලැබුණි.	
IV	<ul style="list-style-type: none"> $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ ජලිය දාවණය එකතු කරන ලදී අවක්ෂේපය රන් කරන ලදී 	සුදු පැහැදි අවක්ෂේපයක් ඇති විය. කර පැහැදි සහයක් ලැබුණි.	
V	<ul style="list-style-type: none"> BaCl_2 දාවණය එකතු කරන ලදී නැහුත HNO_3 එකතු කරන ලදී 	සුදු පැහැදි අවක්ෂේපයක් ඇති විය. අවක්ෂේපය දිය විය	

(ii) ඉහත I පිට V දක්වා පරික්ෂණ වලට අදාළ තුළින රසායනික සමිකරණ ලියන්න.

I .....

II .....

III .....

IV .....

V .....

(ලෙඛන 44)

03. (a) Na_2CO_3 සහ HCl අමුලය අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි විපර්යාසය සෙවීම සඳහා පහත ක්‍රියාමාර්ගය අනුගමනය කරන ලදී.

* නිර්ජලිය Na_2CO_3 2.12 g ස්කන්ධයක් 1 mol dm^{-3} සාන්දුනයෙන් යුත් HCl අමුලය 50 cm^3 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී.

* එහිදී පියුම් උණක්ට වැඩි විම 3.5°C විය.

(i) Na_2CO_3 සහ HCl අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින රසායනික සම්කරණය ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) ප්‍රතික්‍රියා කරන Na_2CO_3 සහ HCl මුළු ප්‍රමාණ ගණනය කර සීමාකාරී ප්‍රතික්‍රියකය සඳහන් කරන්න. ($\text{C} = 12, \text{O} = 16$)

.....

.....

.....

.....

(iii) ආචාර්යෝ සනක්වය 1 g cm^{-3} ද විශිෂ්ට තාප බාරිතාව $4.2 \text{ J g}^{-1} \text{ K}^{-1}$ ද නම් ප්‍රතික්‍රියාවේදී පූර්වමාරු වන තාප ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

22 A/L අඩි [papers grp]

(iv) ඉහත (i) හි සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි විපර්යාසයේ ලකුණ කුමක් ද?

.....

.....

(v) ඉහත (i) හි Na_2CO_3 මුළුමතින් ම උදාසින විමේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා එන්තැල්පි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.

.....

.....

.....

.....

(vi) ඉහත (v) නොවැස් ගණනය කරන ලද එන්තැල්පි විපර්යාසය සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසයට සමාන නොවේ. මෙයට සේතු දෙනක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා එන්තැල්පි විපර්යාසය $+25 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. ඉහත (v) කොටසෙහි ඔබ ගණනය කළ අගය ද තොදාගෙන $\text{Na}_2\text{CO}_3(\text{s}) + \text{HCl}(\text{aq}) \longrightarrow \text{NaHCO}_3(\text{aq}) + \text{NaCl}(\text{aq})$ ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි විපර්යාසය පූදුස් නාප රසායනික ව්‍යුයාක් ඇද ගණනය කරන්න.

22 A/L අභි [papers grp]

(ලකුණු 100)

04 (a) A, B, C හා D යනු අණුක පූදුය C_5H_{10} වන ආලිගැටික ඇල්කීනයේ ව්‍යුහ සමාචාරික හතරකි. ඒවා පාර ත්‍රිමාණ සමාචාරිකතාව තොදුක්වයි.

* මෙම සමාචාරික සාන්දු පල්පිපුරික් අම්ලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවා ජල විවිධේනය කළ විට A හා B මෙන් පිළිවෙළින් E හා F යන ද්‍රව්‍යීකික මධ්‍යසාර දෙක ද C හා D මෙන් එකම G නමැති තාකික මධ්‍යසාරය ද ලබා දේ.

* A හි තාපාංකය B හි තාපාංකයට වඩා වැශිෂ්‍ය.

(I). A, B, C හා D යන සමාචාරික වල ව්‍යුහ අදින්න.

A	C
B	D

(ii) E, F හා G සංයෝග වල ව්‍යුහ අදින්න.

E	F	G
---	---	---

(iii) F සංයෝගය PCC සමග ප්‍රතික්‍රියාවෙන් ලබා දෙන H එලයේ ව්‍යුහය අදින්න.

H

(iv) F හා G එකිනෙකින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා සිදු කළ හැකි පරිස්‍යාවක් සහ නිරිස්‍යණ ලියන්න.

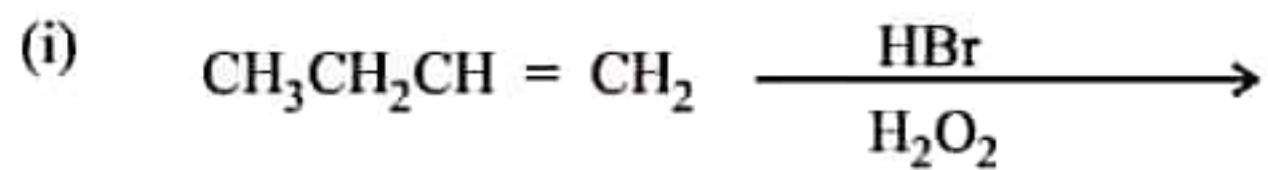
පරිස්‍යාව .....
 නිරිස්‍යණය .....

(v) H සංයෝගයේ IUPAC නාමය ලියන්න

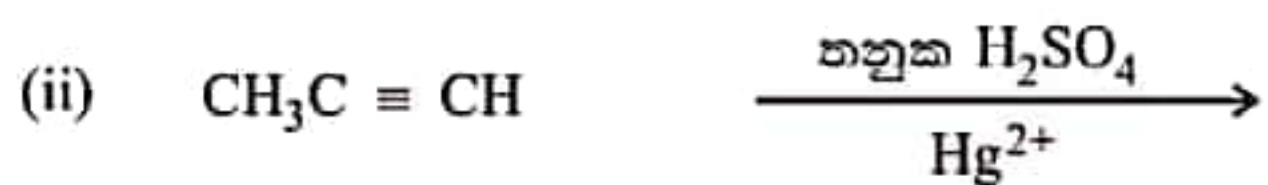
22 A/L අඩි [papers grp]

(ලකුණු 55)

(b) පහත දක්වා ඇති එක් එක් ප්‍රතික්‍රියා මගින් ලැබෙන එලවල ව්‍යුහ දී ඇති තොටුව තුළ අදින්න.

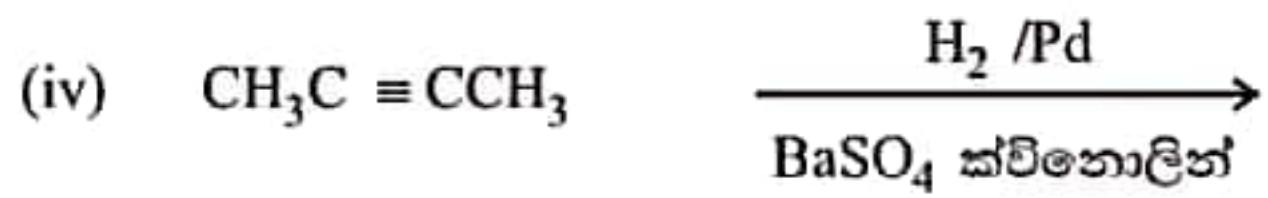
.....

.....

.....

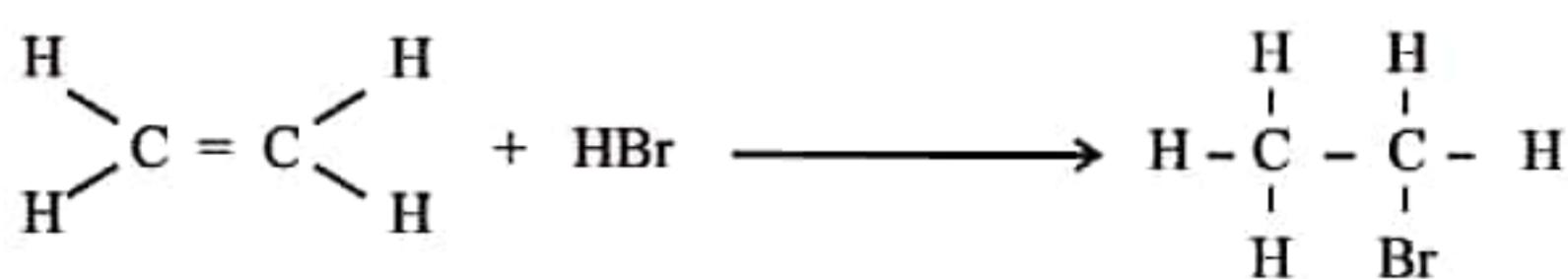
.....

.....

(ලකුණු 25)

(c) එහින් හා HBr අතර ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවට අනුව පහත දී ඇති වගන්තිවල වර්ගන් තුළ ඇති අදාළ නොවන පිළිතුරු කපා හරින්න.

ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ දී

- (i) එහින් (නිපුණ්ලියාරිලික / ඉලෙක්ට්‍රොනිලික) (ආකෘති / ආදේශ) ප්‍රතික්‍රියාවක් යිදු කරයි.
- (ii) එහින් හි කාබන් පරමාණුවල මූෂ්‍යම්කරණය ($\text{sp}^3 / \text{sp}^2 / \text{sp}$) සිට ($\text{sp}^3 / \text{sp}^2 / \text{sp}$) දක්වා වෙනස් වේ.
- (iii) මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යන්ත්‍රණය ලියන්න.

(ලක්ෂණ 20)

22 A/L අඩි [papers grp]

* * *

B කොටස - රවනා

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිකුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැංශ් ලැබේ.)

05.(a) පරිමාව 4.157 dm^3 වන දාච සංචාර බදුනක් තුළ $\text{MCO}_3 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ නම් සජල ලවණය අධිංශු වේ. බදුන තුළ උෂ්ණත්වය 227°C දක්වා වැඩි කළ විට ලවණයේ වූ ජලය මුළුමනින්ම වාශ්ප ලෙස ඉවත් වී නිර්පලය MCO_3 ලවණය බවට පත් වූ අතර බදුන තුළ පිවිතය $2 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය.

- (i) බදුන තුළ වූ $\text{MCO}_3 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ ලවණ මුළු සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න.
- (ii) බදුන තුළ උෂ්ණත්වය 427°C දක්වා වැඩි කළ විට MCO_3 ලවණය පහත පරිදි කාප වියෝගනය විය.

(I) CO_2 මුළුගණන නොපමණු ඇ?

(II) බදුන තුළ CO_2 හි ආංශික පිචිනය ගණනය කරන්න.

(III) 427°C දී බදුන තුළ මුළු පිවිතය යොයන්න.

(IV) ඉහත ගණනයේ දී මත විසින් සිදු කළ උපකළුපන දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 65)

(b) සම්මත තත්ත්ව යටතේ මක්සිජන් වායුවේ මුළුලික පරිමාව සෞඛ්‍යමේ පරිජ්‍යාණයක දී ශිෂ්ටයෙක් විසින් මක්සිජන් වායුව රැස් කර ගන්නා ලදී. පරිජ්‍යාණයේ දී ලබාගත් දත්ත හා ප්‍රතිථිලු පහත පරිදි වේ.

* KClO_3 සහිත නළයේ ආරම්භක ස්කන්ධය	= 33.72 g
* රත් කිරීමෙන් පසු ගේඛය සහිත නළයේ ස්කන්ධය	= 33.08 g
* රැස් කරගත් මක්සිජන් වායු පරිමාව	= 540 cm^3
* කාමර උෂ්ණත්වය	= 30°C
* වායු ගෝලිය පිවිතය	= 760 mm Hg
* කාමර උෂ්ණත්වයේ දී ජලයේ පංතාපේන වාශ්ප පිවිතය	= 31.8 mm Hg
* සම්මත උෂ්ණත්වය	= 273 K
* සම්මත පිවිතය	= $1.013 \times 10^5 \text{ Pa}$

$$(1 \text{ mmHg} = 133.32 \text{ Pa})$$

- (i) KClO_3 කාප වියෝගනය සඳහා තුළින රසායනික සම්කරණය ලියන්න.
- (ii) මක්සිජන් වායු මුළු සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න.
- (iii) සම්මත උෂ්ණත්වයේ දී හා පිචිනයේ දී මක්සිජන්වල මුළුලික පරිමාව ගණනය කරන්න.
- (iv) "එකම උෂ්ණත්වය හා පිචිනයේ දී මිනැම වායුවක මුළු එකත් අත්පත් කර ගන්නා පරිමාව නියන වේ." මෙය කුමන නියමය සමඟ සම්බන්ධ වේ ඇ?
- (v) ඉහත (iv) හි සඳහන් කළ නියමය ලියන්න.

- (vi) ඉහත (iv) හි පදනම් කළ නියමය ඇසුරින් වායුවක මුළුක ස්කන්ධය (M) සහ සනත්වය (d) අතර සම්බන්ධතාවය
 $M = kd$ බව පෙන්වන්න. (k යනු නියතයකි) (ලකුණු 85)

06. (a) (i) අයනික සංයෝගයක සම්මත දුලිස් විසටන එන්තැල්පිය අරථ දක්වන්න.
(ii) පහත දී ඇති දත්ත හාවිතයෙන් $KBr(s)$ සඳහා සම්මත දුලිස් විසටන එන්තැල්පිය වෛත්සේබර් ව්‍යුයක් හාවිතයෙන් ගණනය කරන්න.

$K(s)$ හි සම්මත උරධවපාතන එන්තැල්පිය	=	89 kJ mol^{-1}
$Br_2(l)$ හි සම්මත වාශ්පිකරණ එන්තැල්පිය	=	31 kJ mol^{-1}
$Br_2(g)$ හි සම්මත බන්ධන විසටන එන්තැල්පිය	=	193 kJ mol^{-1}
$K(g)$ හි සම්මත පළමු අයනිකරණ එන්තැල්පිය	=	419 kJ mol^{-1}
$Br(g)$ හි සම්මත පළමු ඉලෙක්ට්‍රෝනකරණ එන්තැල්පිය	=	-194 kJ mol^{-1}
$KBr(s)$ හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය	=	-246 kJ mol^{-1}

- (iii) $K^+(g)$ හා $Br^-(g)$ අයන සඳහා සම්මත සරලන එන්තැල්පි පිළිවෙළින් -322 kJ mol^{-1} සහ -348 kJ mol^{-1} වේ නම් $KBr(s)$ හි සම්මත දාවණ එන්තැල්පි විපර්යාසය ගණනය කරන්න. (ඉහත (ii) හි පිළිතුර හාවිතයෙන්)
(iv) 25°C දී $KBr(s)$ උත්පාදනයේ සම්මත ඕනෑම විපර්යාසය -381 kJ mol^{-1} වේ නම් $KBr(s)$ උත්පාදනය සඳහා සම්මත එන්ලෝපි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.

22 A/L අභි [papers grp] (ලකුණු 65)

- (b) (i) විද්‍යුත් වුම්පක විකිරණයක් යනු තුමක් ද?
(ii) විද්‍යුත් වුම්පක වර්ණවලියේ දළ සටහනක් අදින්න.
(iii) උත්සේපිත පොටුසියම් වාශ්පය මගින් විමෝචනය කරන විද්‍යුත් වුම්පක විකිරණයේ සංඛ්‍යාතය
 $7.35 \times 10^{14} \text{ s}^{-1}$ වේ.
I. එම විද්‍යුත් වුම්පක විකිරණයේ ගක්කි පැකටුවක ගක්කිය ගණනය කරන්න.
II. එම විද්‍යුත් වුම්පක විකිරණ මගින් 1200 J ගක්කියක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ගක්කි පැකටුව යාන්ත්‍රිත කෙළඳ ඇ?

(ලකුණු 45)

- (c) FeCl_3 ජලිය දාවණයක සාන්දුණය $1 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$ වේ. (Fe - 56, Cl - 35.5)

- (i) මෙම දාවණයේ Cl^- සාන්දුණය ppm වලින් සෞයන්න.
(ii) ඉහත FeCl_3 දාවණයන් 100 cm^3 ගෙන එයට NaCl 0.585 g ත ස්කන්ධයක් එකතු කරන ලදී. එම දාවණයේ Cl^- සාන්දුණය mol dm^{-3} වලින් ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 40)

07.(a) Fe^{2+} අයන දාවණයක සාන්දුණය නිර්ණය කිරීම සඳහා ශිප්පයක් විසින් අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියා පිළිවෙළ පහන දැක්වේ.

- * Fe^{2+} දාවණය 25.0 cm^3 අනුමාපන ජ්ලාස්කුවට දීමා ගන්නා ලදී. එයට $2 \text{ mol dm}^{-3} \text{ H}_2\text{SO}_4$ අමුලය 25 cm^3 සහ සාන්දු H_3PO_4 අමුලය 5 cm^3 එකතු කරන ලදී.
- * $0.02 \text{ mol dm}^{-3} \text{ KMnO}_4$ දාවණය බියුරෝවුවට පුරවා ගන්නා ලදී.
- * අනුමාපන ජ්ලාස්කුවට ඇති දාවණයට නියත වර්ණයක් ලැබෙන තුරු බියුරෝවුවේ ඇති දාවණය සමග අනුමාපනය කරන ලදී.
- * අන්ත ලක්ෂණයේදී බියුරෝවු පායාකය 30.00 cm^3 විය.

(I) මෙහි දී සිදුවන මක්සිකරණ - මක්සිහරණ ප්‍රකිෂ්‍රියාව සඳහා තුළින අයනික සමිකරණය ලියන්න.

(ii) අනුමාපනය සඳහා වැය වූ KMnO_4 මුළු සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න.

(iii) දාවණයේ Fe^{2+} සාන්දුණය ගණනය කරන්න.

(iv) මෙම අනුමාපනයේදී H_3PO_4 අමුලයේ කාර්යය කුමක් ද?

(v) අන්ත ලක්ෂණයේදී සිදුවන වර්ණ විපර්යාසය සඳහන් කරන්න.

(vi) Fe^{2+} දාවණය 25.00 cm^3 මැන ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන පරිමාමික උපකරණය කුමක් ද?

(vii) Fe^{2+} දාවණය ජ්ලාස්කුවට එකතු කර ගන්නා ආකාරය රුප සටහනකින් දක්වන්න.

(viii) මෙම අනුමාපනයේදී දුරුකාය ලෙස ක්‍රියා කරන්නේ කුමක් ද?

(ලක්ෂණ 90)

(b) M යනු හතරවන ආචාර්යාධාරී අයන් එම ගොනුවේ මුද්‍රාව්‍යයකි. M හි නයිල්‍රෝටයේ ජලීය දාවණය X_1 රෝස පැහැතිය. X_1 දාවණය වැඩිපුර NaOH සමග රෝස පැහැති X_2 අවක්ෂේපය සාදයි. X_2 සාන්දු NH_3 හමුවේ වර්ණවත් X_3 දාවණය සාදන ඇතර ස්වයං මක්සිකරණය නිසා තද වර්ණයක් ඇති X_4 බවට පත් වේ.

(i) M හඳුනාගන්න.

(ii) M හි ගුම් අවස්ථාවේ ඉලෙක්ෂ්‍රේන වින්‍යාපය ලියන්න.

(iii) M හි වඩාන් ම ස්ථායි මක්සිකරණ අංක සඳහන් කරන්න.

(iv) X_1 , X_2 , X_3 හා X_4 වල රසායනික ප්‍රතිඵල ලියන්න.

(v) X_3 හා X_4 දාවණවල වර්ණ සහ IUPAC නාම සඳහන් කරන්න.

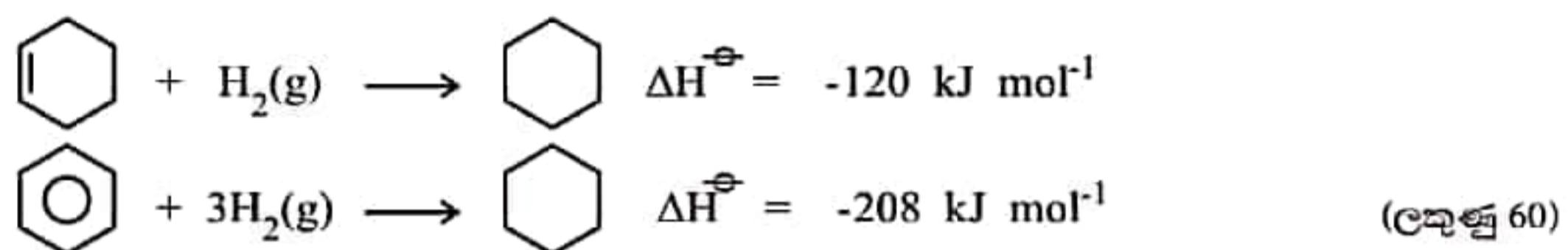
(vi) X_1 දාවණය සාන්දු HCl සමග සාදන පෘතිර්ණයේ සුදුය, වර්ණය හා IUPAC නාම සඳහන් කරන්න.

(ලක්ෂණ 60)

C කොටස - රවනා

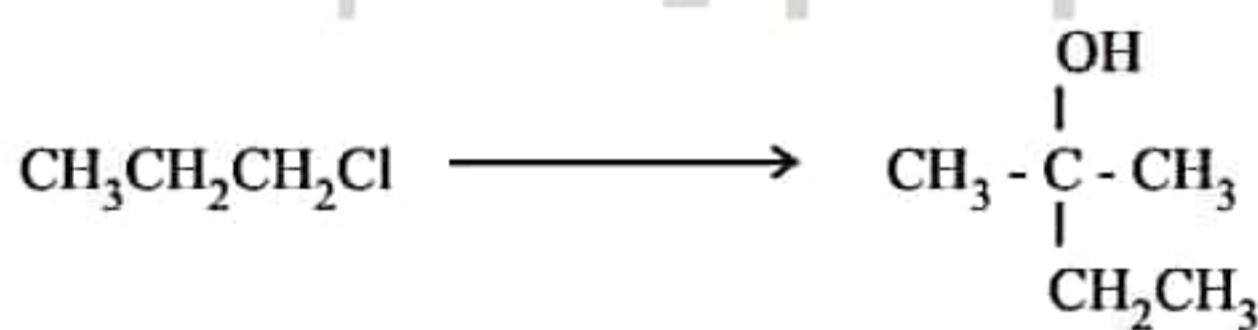
* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැංකින් ලැබේ.)

08. (a) (i) සාමාන්‍ය තත්ත්ව යටතේ අසංතාප්තතාව පිළිබඳ පරිජ්‍යාවලට බෙන්සින් පිළිතුරු දෙයි ද? නොදෙයි ද?
- (ii) අසංතාප්තතාව පිළිබඳ පරිජ්‍යා දෙකක් හා අදාළ නිරිජ්‍යා ඇසුරින් මධ්‍යී පිළිතුරට සේතුව කොට්ඨාසික පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) පහත දී ඇති සම්මත හයෝජනිකරණ එන්තැල්පි දක්න ඇසුරෙන් බෙන්සින් හි කොනුල් ව්‍යුහයක සහ පත්‍ර බෙන්සින් අණුවක ස්ථාපිතාව කොට්ඨාසික පැහැදිලි කරන්න.

- (b) පහත දී ඇති ප්‍රතිකාරක පමණක් භාවිත කරමින් දී ඇති පරිවර්තනය පියවර පහතින් පිදු කරන ආකාරය පෙන්වන්න.

HBr	$\text{H}^+/\text{H}_2\text{O}$
මධ්‍යසාරීය KOH	$\text{H}^+ / \text{KMnO}_4$
ජලය KOH	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{MgBr}$

(ලකුණු 50)

- (c) ඇල්කෘති වල පා බන්ධන එකිනෙකට ස්වායන්නව ප්‍රතික්‍රියා කරයි. එය සනාථ කිරීම සඳහා එනැයින්වලට HBr ආකලනය වන ආකාරය සමිකරණ ඇසුරෙන් පමණක් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 40)

09.(a) ජලය ආවශ්‍යක ඇති අයන හඳුනා ගැනීම සඳහා ගිණුයෙක් විසින් සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම සහ ලැබූ නිරිණා පහත වගාච්‍ර දැක් වේ.

ක්‍රියාකාරකම	නිරිණා
I. ජලය ආවශ්‍යක ස්වේච්ඡක් පහත් සිඟ පරිස්ථාවට උක් කරන ලදී.	කහ පැහැති දුළුලක් ලැබේ.
II. ජලය ආවශ්‍යක කොටසකට තනුක HCl එකතු කරන ලදී.	ලා කහ පැහැති ආච්ලනාවයක් සහිත ආවශ්‍යක (A) සමග කටුක ගන්ධයක් ඇති වායුවක් (B) පිටවිය.
III. ජලය ආවශ්‍යක තවත් කොටසකට අපුරා සැදු FeSO_4 ආවශ්‍යක එකතු කර පරිත්‍යා නලදේ බිත්තිය දිගේ සාන්ද H_2SO_4 අමුලය විංදු කිහිපයක් එකතු කරන ලදී.	ආවශ්‍යක දෙක හමුවන ස්ථානයේ යුතුරු පැහැවලයක් නිරික්ෂණය විය.
IV. ජලය ආවශ්‍යක තවත් කොටසකට BaCl_2 ආවශ්‍යක එකතු කරන ලදී.	තනුක HNO_3 හි අඟාවා පුදු පැහැති අවක්ෂේපයක් (C) ලැබේ.

- (i) A, B, C වල රසායනික සුනු ලියන්න.
- (ii) ජලය ආවශ්‍යක අඩංගු අයන මෙහාවා ද?
- (iii) ඉහත II, සහ IV පරික්ෂණ වලට අදාළ ගුලින අයනික පැමිකරණ ලියන්න.
- (iv) C පහන්සිඟ පරික්ෂාවේ දි ලබාදෙන වර්ණය කුමක් ද?
- (v) B වායුව හඳුනා ගැනීම සඳහා සිදු කළ හැකි පරිස්ථාවක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 75)

(b) පරිමාමික විශ්ලේෂණයකදී NaNO_3 , $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ සහ $(\text{NH}_4)_2\text{C}_2\text{O}_4$ අඩංගු සහ මිශ්‍රණයක් විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ගිණුයෙක් විසින් පහත සඳහන් ක්‍රියාවලිවෙළ අනුගමනය කරන ලදී.

22 A/L අභි [papers grp]
පියවර 1

සහ මිශ්‍රණය ජලයේ දියකර පරිමාව 250 cm^3 වන තෙක් සකසා එකින් ආවශ්‍ය 25 cm^3 ගෙන NaOH වැඩි ප්‍රමාණයක් සමග නටවන ලදී. ඉන් පිටවු NH_3 වායුව අවශ්‍යෝගය සඳහා 0.05 mol dm^{-3} HCl ආවශ්‍යකින් 25.00 cm^3 වැය විය.

පියවර 2

මෙයින් ලැබෙන ආවශ්‍යක Al කුඩා එකතු කර නැවත රත් කරන ලදී. එහිදි පිටවු NH_3 සියල්ලම අවශ්‍යෝගය කිරීම සඳහා 0.05 mol dm^{-3} HCl ආවශ්‍යකින් 20.00 cm^3 වැය විය.

පියවර 3

ඉතිරි ආවශ්‍යක සමග සම්පූර්ණයන් ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට තනුක H_2SO_4 වලින් ආම්ලික 0.02 mol dm^{-3} KMnO_4 ආවශ්‍යක 30.00 cm^3 අවශ්‍ය විය.

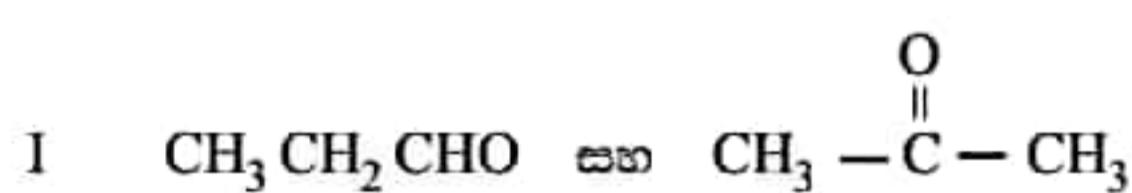
- (i) පියවර 1 දී සිදුවන සියලු ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින රසායනික සමිකරණ ලියන්න.
- (ii) එනමින් ආවශ්‍ය ඇති NH_4^+ සාන්දුරු ගණනය කරන්න.
- (iii) පියවර 2 දී සිදුවන මක්සිකරණ - මක්සිහරණ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින අයනික සමිකරණය ලියන්න.
- (iv) ආවශ්‍ය NH_3 සාන්දුරු ගණනය කරන්න.
- (v) බහුක H_2SO_4 මගින් ආම්ලික කරන ලද MnO_4^- හා $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}$ අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින අයනික සමිකරණය ලියන්න
- (vi) ආවශ්‍ය $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}$ සාන්දුරු ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 75)

- 10.(a) (i) පහත වගුවේ අංක I සිට IX දක්වා සිස්තුත්වලට අදාළ නිරික්ෂණ ලියන්න.

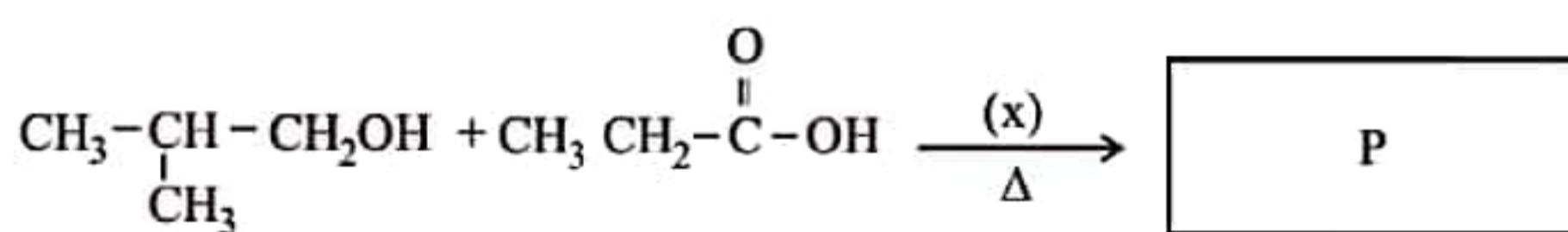
සංයෝගය	නිරික්ෂණය		
	Na ලෙළුහය සමග	ජලය NaOH සමග	ජලය Na_2CO_3 සමග
$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$	I	IV	VII
	II	V	VIII
CH_3COOH	III	VI	IX

- (ii) පහත සඳහන් එක් එක් සංයෝග පුළුලය එකිනෙකින් වෙන්කර හදුනා ගන්නා ආකාරය සඳහන් කරන්න.

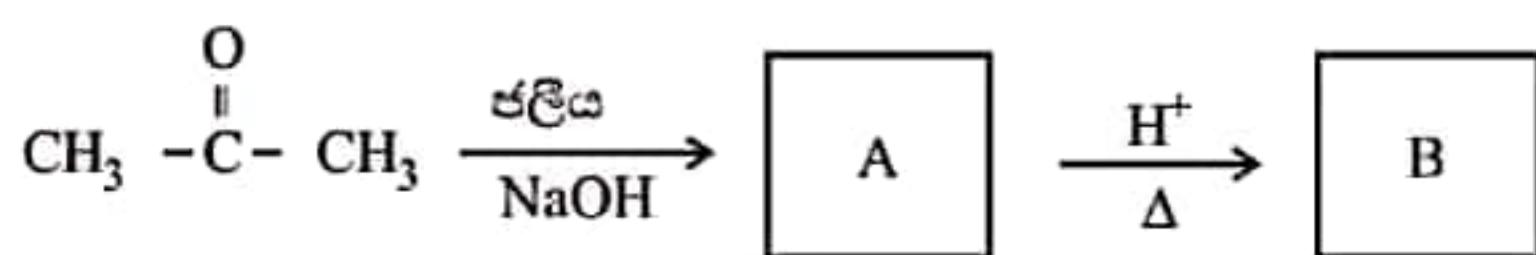
(ලකුණු 50)

- (b) පහත ප්‍රතික්‍රියාව ඇපුරෙන් දී ඇති ප්‍රයෝගවලට පිළිනුරු සපයන්න.

- (i) P එලයේ ව්‍යුහය අදින්න.
- (ii) X සඳහා යෙදිය පුතු ප්‍රතිකාරකය කුමක් ද?
- (iii) P සංයෝගය CH_3MgBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කරවා ජල විවිධීනය කළ විට ලැබෙන ප්‍රධාන එලයේ ව්‍යුහය අදින්න.

(iv) පහත ප්‍රතික්‍රියා අනුමතය සලකන්න.

I ඉහත A හා B එල පිළිවෙශීන් දියන්න.

II ජලය හැස්ම ඇැකි විට සිදු කරන මෙම ප්‍රතික්‍රියා වර්ගය යුත්ත්වන විශේෂ නම කුමක් ද?

(ලකුණු 55)

(c) (i) එතින් හා Br_2 අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යන්ත්‍රණය දියන්න.

(ii) එහිදි ලැබෙන එලයට මධ්‍යසාර KOH දුම් විට ලැබෙන එලය අදින්න. (ලකුණු 45)

* * *

22 A/L ආහි [papers grp]

1 H	ආචාරක්‍රියා වගුව												2 He
3 Li	4 Be												5 B
11 Na	12 Mg												6 C
19 K	20 Ca	21 Sc	22 Ti	23 V	24 Cr	25 Mn	26 Fe	27 Co	28 Ni	29 Cu	30 Zn	31 Ga	32 Ge
37 Rb	38 Sr	39 Y	40 Zr	41 Nb	42 Mo	43 Tc	44 Ru	45 Rb	46 Pd	47 Ag	48 Cd	49 In	50 Sn
55 Cs	56 Ba	57 La	72 Hf	73 Ta	74 W	75 Re	76 Os	77 Ir	78 Pt	79 Au	80 Hg	81 Tl	82 Pb
87 Fr	88 Ra	89 Ac	104 Rf	105 Db	100 Sg	107 Bb	108 Hs	109 Mt	110 Uum	111 Uuu	112 Uub	113 Uut	

58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yo	71 Lu
90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr

LOL.lk
Learn Ordinary Level

විභාග ඉලක්ක තහනුවෙන් ජයග්‍රහණ ප්‍රතිඵල විභාග ප්‍රශ්න තත්ත්ව

- Past Papers
  - Model Papers
  - Resource Books
- for G.C.E O/L and A/L Exams

විභාග ඉලක්ක ජයග්‍රහණ
Knowledge Bank

Master Guide

CASH
ON
DELIVERY

WWW.LOL.LK

Whatsapp contact
+94 71 777 4440

Website
www.lol.lk

**Order via
WhatsApp**

071 777 4440